

що масштаби та риси сучасної моделі глобалізації є безпрецедентними та су-перечливими.

На нашу думку, глобалізація покликана подолати нерівності умов жит-тя на планеті. У процесі глобалізації створюється єдиний інформаційний простір, який сприяє розширенню залучення держав до загальносвітових по-літичних та економічних процесів.

---

1. Held David. Global Transformations: Politics, Economics and Culture. URL: https://www.researchgate.net/publication/316341269_Global_Transformations_Politics_Economics_and_Culture (дата звернення: 04.04.2021).

2. Воронкова В. Г. Глобалізація як процес універсалізації стосунків між державою та ринком. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2008. Вип. 35. С. 15–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpqgvzdia_2008_35_ (дата звернення: 03.04.2021).

3. Єремєєва І. А. Проблеми миротворчості ООН в умовах трансформації міжнато-дних безпекових інститутів. *Politicus*. 2016. № 1. С. 204–209.

4. Хаустова М. Г. Феномен глобалізації та плюралізм її інтерпретації. *Форум права*. 2013. № 4. С. 430–440. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_4_73.pdf (дата зве-рнення: 03.04.2021).

Федорцов Дмитро Віталійович

курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, рядовий поліції

Науковий керівник:

Нагорна Олена Олександрівна

викладач кафедри цивільного права та процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, старший лейтенант поліції (м. Дніпро, Україна)

ЩОДО ІНСТИТУТУ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ТРУДОВОМУ ПРАВІ

У зв'язку з постійним розвитком сучасних правовідносин та потужним реформуванням законодавства актуальними постають питання забезпечення прав та інтересів громадян, а також притягнення їх до відповідальності в разі порушення чинного законодавства. До таких актуальних проблем слід віднести дисциплінарну відповідальність у трудовому праві.

Дисциплінарна відповідальність – відповідальність працівників і службовців за порушення трудової дисципліни, виражається накладенням стягнень на порушників адміністративним підрозділом підприємства чи організації. Такі порушення можуть бути виражені діями та бездіяльністю зі свідомим і необережним дозволом.

У юридичній літературі виділяють два види дисциплінарної відповідальності: загальну та спеціальну. Загальна характеризується накладенням одного з видів стягнення, а саме догани чи звільнення. Спеціальна дисциплінарна відповідальність являє собою не лише застосування догани чи звільнення, але й інших додаткових стягнень, пов'язаних зі спеціальними суб'єктами правовідносин. Тому необхідно враховувати правове середовище працівника, приймаючи рішення про те, що конкретна особа, яка порушує трудову дисципліну, повинна нести відповідальність за порушення чинного законодавства.

Дисциплінарна відповідальність є обов'язковою: до працівників можуть застосовуватися обов'язкові заходи, які призведуть до певних негативних наслідків. Порівняно з матеріальною відповідальністю дисциплінарна має певні відмінності. Уповноважений орган або власники не несуть відповідальності за працівників, які порушують прямі обов'язки, передбачені внутрішнім трудовим розпорядком.

В основному спеціальна відповідальність відрізняється від загальної дисциплінарної відповідальності:

- за загальноприйнятим порядком оскарження стягнень;
- за колом осіб, які підпадають під дію належних норм;
- за органами та особами, які наділені дисциплінарною владою;
- за заходами дисциплінарного стягнення [1, с. 101].

Згідно з Кодексом законів про працю України (далі – КЗпП України) основними видами дисциплінарних стягнень, які можуть застосовуватися за порушення трудових правовідносин, є догана та звільнення [2].

Однак слід зауважити, що стосовно дисциплінарної відповідальності працівників у КЗпП України виділена низка статей, які регулюють саме випадки та процедуру накладення, зняття та оскарження дисциплінарних стягнень, а щодо несумлінних роботодавців чи власників підприємств, установ, організацій дисциплінарна відповідальність не виділена в окремий розділ, а розкидана по всьому КЗпП України. Ми вважаємо, що це питання потребує реформування та вдосконалення, адже трудові відносини є не односторонньою угодою, не лише працівник завжди винний, тому внесення змін до законодавства в частині розробки окремого розділу про дисциплінарну відповідальність усіх сторін трудових правовідносин є необхідною умовою налагодження трудової дисципліни.

Також досить спірним є питання колективної відповідальності в трудовому праві. У КЗпП України вищевказане питання регулюється без урахування інтересів обох сторін, із наданням переваги лише одній стороні колективних трудових правовідносин.

У підсумку варто зазначити, що проблеми дисциплінарної відповідальності в трудовому законодавстві не лише актуальні, а й потребують значного доопрацювання та видозміни, зокрема у сфері дисциплінарної відповідальності роботодавця та відповідальності в межах колективних трудових відносин.

1. Коваленко К. В. Загальна і спеціальна дисциплінарна відповідальність. *Форум права*. 2008. № 2. С. 98–105.

2. Кодекс законів про працю України: Закон від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII. *Відомості Верховної ради УРСР*. 1971. Дод. до № 50. Ст. 375 (редакція від 6 квіт. 2017 р.).

Фіщенко Олександра Едуардівна
студентка Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Ковальчук Олена Степанівна
кандидат психологічних наук,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ЛІКАР ВІЙСЬКОВОЇ ДУШІ

Війна, смерть, сльози, втрати... Ніхто не думав, що це торкнеться нашої квітучої гуманістичної країни. До подій на Євромайдані 99 відсотків українців не знали, що таке чинити насильство та вбивати інших. Кривава рана, завдана Україні, буде загоюватися роками. А як із цим жити? Хто зможе повернути гармонію душі?

Тема психологічної реабілітації військовослужбовців є досить болючою для українського народу. У Збройних силах України психологічної служби не існувало. Було проведено морально-психологічне забезпечення, яке здійснювалося офіцером-вихователем. Та події на Сході України показали, що військові психологи – невід’ємна частина війська. Треба зазначити, що від бойового духу солдата залежить подальша перемога.

А як бути тим, хто повернувся до мирного життя? Відомо, що всі учасники АТО перебувають зараз під впливом бойових стресових факторів. Ніби вже все закінчилося, військовий удома, де його поважають і люблять. Та страшні свисти бойових куль, убиті побратими – ось що не може відпустити військовослужбовця [3, с. 4] і нагадує про ті лихі дні, проведені за тисячі кі-